

Groen vmbo in de stad en op het platteland

Brommers kiek'n, scooters tunen

Urban Design is er al. En wie weet, verschijnt binnenkort de eerste opleiding Green City. We zijn met zijn allen aan het verstadsen. Burgers en buitenlui, leerlingen en ouders, docenten en scholen... Is het groen vmbo in Enschede of Rotterdam echt stadser dan dat in Borculo?

Borculo of Enschede?

Als hier meer allochtonen op school zouden zitten, dan..

Michael (midden l): Zou ik meer ruzie hebben.

Sheila (r): Zouden er nog meer groepjes komen.

Sheila: Zou de school te klein zijn.

Michael: In mijn kameradengroep zitten ook allochtonen.

Sheila: Bij mij ook.

Elwin (l): Mijn burens komen uit Pakistan, dat zijn prima mensen.

Sheila: Als er iets met allochtonen is denk je al snel: het zijn allochtonen. Dat zijn vooroordelen.

Stan (midden r): Vooral Turken en Marokkanen die er patserig uit zien, daar heb ik een hekel aan. Ze zijn snel opgefokt.

TEKST EN FOTOGRAFIE

leonie barnier

Enschede of Rotterdam?

Damian (r): We zijn geen stadse school. Ik zat eerst op het stedelijk Lyceum, dat was een stadse school. Daar werd veel gepest, hier dagen de leerlingen elkaar wel uit. Hier werd een jongen genegeerd, ik heb hem er samen met een klasgenoot bij betrokken. Het is hier: ons kent ons.

Kimberley (l): Ik zat op de Scholingsboulevard. De mensen lagen me niet. Er waren groepjes, mensen die denken dat ze meer zijn dan anderen. Ik werd er gepest. Straks ga ik naar het roc, ik ben niet bang dat ik het daar niet naar mijn zin heb, op de Scholingsboulevard heb ik geleerd voor mezelf op te komen.

In Enschede gaat groen alleen nog maar over dienstverlening, in Borculo krijgen de leerlingen ook les in de primaire productierichtingen. Rotterdam begint met een themaklas Koken waarin de wereldkeuken centraal staat. Daarmee hoopt Wellantcollege het groen vmbo ook voor allochtone kinderen aantrekkelijk te maken. Groen vmbo in de stad en op het platteland verschilt wel enigszins, maar de overeenkomsten vallen meer op. Ze vinden zichzelf alle drie een groene school met veel praktijk, relatief kleinschalig en daardoor voor veel kinderen een veilige plek met goede zorg. En: “Ook in de provincie hebben we te maken met tienermoeders, vandalisme en drank- en drugsproblemen.”

Kleur

Wanneer je een school binnenloopt met in je hoofd de vraag of er verschil is tussen een school in de stad en op het platteland dan is het eerste waar je op let: het aantal kinderen met een kleurtje. En ja, die zijn er meer in Rotterdam dan in het oosten van het land. De laatste drie jaar groeit dat aantal zelfs, – ‘ze kiezen dichtbij is’ – maar het zijn er nog steeds niet veel. Dat zou een rol kunnen spelen in het feit dat er geen grote problemen zijn tussen de

autochtone en allochtone leerlingen, denken de Rotterdamse docenten. Leerlingen van 12 tot 16 jaar zijn vooral bezig met hun identiteit, ze vormen makkelijk groepjes. “We moeten ze leren accepteren dat mensen anders zijn,” zegt Jacques Meerman, zorgcoördinator in Rotterdam, “of het nou gaat om Ajacieden, allochtonen of homoseksuelen.” Ook in Enschede zou de school meer een afspiegeling willen zijn van de Enschedese bevolking. AOC Oost doet mee aan het project Kies Kleur in Groen, de school laat een Turkse bloemiste op open dagen workshops verzorgen en tijdens de ‘bussendagen’ komen ook kinderen van de islamitische Al Umaschool. Ze zijn enthousiast maar melden zich niet aan.

Lef

Toch verschillen stadse kinderen wel van die van het platteland. Die van het platteland zijn nuchterder, ze hebben meer een no-nonsense mentaliteit. Sommige kinderen moeten anderhalf uur fietsen om in Borculo te komen. “Als ze van een boerderij komen, pakken ze hier makkelijker een bezem en vegen dan ook onder de kast schoon. Leerlingen uit de stad vegen het vuil juist onder de kast”, zegt Marion Vos, docent dierverzorging in Enschede. Stadse kinderen zijn harder, asser-

tiever, vindt Thijs Vermeulen, team-leider onderbouw in Rotterdam die ook in Boskoop heeft gewerkt. “Ze nemen niet alles klakkeloos van je aan.” Maar de docenten weten dat ook te waarderen. “Ze zeggen het als ze je niet mogen, maar ook als ze een les leuk vonden.” Meerman heeft hiervoor op een technische school in Rotterdam gewerkt. “Hier gaan de leerlingen om met planten

en dieren, dat vraagt om meer gevoeligheid. Ze zijn zachter, je krijgt makkelijker contact met ze. Ik was gewend om zaken af te dwingen met de vuist op tafel, hier kan ik het door te praten.” Hard, zacht, gevoelig, assertief, zowel in Borculo als in Rotterdam komen de kinderen van meer dan honderd basisscholen uit de omgeving, vaak komt er maar één van een school. “Zo’n kind moet

leef hebben”, zegt locatiedirecteur André Hoeben. Zo ouder zo kind. In de stad zijn ouders assertiever geworden. “Als ik een leerling uit de klas zet dan spreekt de plattelandsouder het kind erop aan, de Enschedese ouder spreekt mij erop aan”, zegt Vos. En Meerman, die vooral de stad kent: “Vroeger spraken ouders het kind aan, nu mij. Je moet altijd in de verdediging.”

Stad en platteland: verschillen en overeenkomsten drie vmbo-groenlocaties

	Aantal leerlingen	Percentage leerlingen uit de stad	Percentage doorstroming naar aoc	Percentage allochtone leerlingen	Percentage lwoo-leerlingen	Profilering (in volgorde van genoemd worden)
Borculo	350	50	60	0	50	Groen Zorg
Enschede	500	50	50	1	70	Veel praktijk Groen Veilig Kleinschalig
Rotterdam	240	100 vooral uit aangrenzende wijken	30	20-25	60	Groen Veel praktijk Kleinschalig

Rotterdam of Borculo?

Hoe is de sfeer?

Nick (l): Leuk, ook vierdeklassers zijn mijn vrienden.

Dominique (r): Gezellig, mijn neef doet hier het mbo en die komt gewoon tussen ons vmbo'ers staan.

Nick: Het is één grote club.

Wat betekent 'minder hard' voor jullie?

Dominique: Hier praat je dingen makkelijk uit.

Quinten: Docenten ook, in plaats van dat ze je meteen wegsturen.

Nick: Wij gaan beter met docenten om.

Quinten: Het zijn eigenlijk goede vrienden.

Nick: Op een grote school is een docent er vooral voor zijn vak.

Dominique: Als je ergens mee zit, vragen docenten wat er met je is.

Resultaten

Ouders in de stad zijn minder betrokken, denken ze in de stad. Maar Borculo zou het contact ook wel wat steviger willen zien. De school organiseerde een avond over cyberpesten, daar kwamen zes ouders op af. Hoeben: "Nu zijn de ouders van onze leerlingen vaak niet erg hoog opgeleid. Ze vinden mijn nieuwsbrief soms al te moeilijk." Hij vraagt zich af of hoger opgeleide ouders wel naar een avond over

cyberpesten zouden komen. In Rotterdam is een school-ouder-contactpersoon aangesteld die ervoor moet zorgen dat er meer ouders naar informatieavonden komen. En ze organiseert activiteiten in samenwerking met allochtone ouderorganisaties. Of dat gaat helpen is de vraag. Ook het vmbo in Rotterdam heeft vooral te maken met gezinnen uit sociaal zwakke milieus.

Dat zorgt voor sociale en voor leerachterstanden, voor Rotterdam als geheel maar ook voor het vmbo groen. De gemeente stelt geld beschikbaar voor extra leertijd en verlangt daarbij harde, meetbare resultaten. Omdat het verschil tussen de schoolexamens en het centrale examen te groot is, zet de school in op extra Nederlandse taal en rekenen. De mindere sociale vaardigheden uit zich in 'schelden, schoppen en slaan'. "Wij moeten ze daar als school in opvoeden", zegt Hans de Koning, locatiedirecteur in Rotterdam. Niet alle docenten kunnen daar mee omgaan. De school besteedt dan ook veel aandacht aan coaching en begeleiding van docenten. Behalve de jaarlijkse gesprekkencyclus – 'die Wellantcollege heel serieus neemt' – zijn er twee orthopedagogen die de mentoren helpen bij het maken van een plan van aanpak voor de leerlingen. Er is een schoolmaatschappelijk werker: "Die werkt zestien uur voor 240 leerlingen, in Brielle is dat acht uur voor 400 leerlingen." Er was veel doorstroom van docenten, maar het laatste jaar vertrok niemand.

Toekomst

Zoals de leerachterstanden typisch Rotterdams zijn, zo kent de provincie ook haar problemen. De Achterhoek heeft te maken met krimp. Hoeben: "Daar merken de leerlingen niets van, maar wij moeten er wel wat mee." De school start een opleiding Natuur, Sport en Ondernemen. Die combineert ondernemerschap met buitensportrecreatie en natuur en sluit aan bij de ontwikkelingen in de Achterhoek naar meer recreatie en multifunctionele landbouw. De opleiding moet de kansen in de regio voor ondernemers vergroten.

Ook Wellantcollege denkt na over de positie van de school in de regio en over groene scholen in de stad. Met de strategie 'Greening the City' wil het de aandacht verleggen naar food, design, dier en zorg en stedelijk groen. Het primaire groen maakt daarin plaats voor meer grijs, wat staat voor duurzaamheid.

In Enschede vraagt het team zich af hoe het verder moet met haar zorgaanbod. In het kader van Passend onderwijs moet elke school een zorgprofiel maken. De school vraagt zich af: willen we verder met zorg, dat breed inzetten, of willen we ons harder profileren en juist meer inzetten op groen? Peter Pothof, teamleider vmbo: "Daar zijn we nog niet uit. Het zorgimago is hier zomaar binnengeslopen, we hebben daar nooit bewust voor gekozen. Het is nu een natuurlijk moment om ons af te vragen welke kant we daarmee op willen."

advertentie

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

Groen onderwijs
CPS
Blijvend resultaat

CPS | T [033] 453 43 43 | E cps@cps.nl | www.cps.nl